

Retten skal blive saa ensartet som muligt. Det er det, det forekommer mig, at der tilsigtes ved den Ordning, den højterede Forsvarsminister bebudede, et Forslag om at gøre Højesteret til sidste Instans i Krigsretssager.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing udtalte nogen Tvivl i saa Henseende, og det er heller ikke helt forunderligt, thi som Krigsminister, eller rettere som Marine-minister, var han med til at fjerne fra Højesteret et Omraade, hvorpaa den i nogen Tid i alt Fald havde været Instans for militære Sager. Jeg sigter til hans Genoplivelse af en Institution, der var betragtet som bortfalden — ogsaa af de militærretlig sagkyndige —, nemlig Overadmiralitetetsretten. Som bekendt afsagdes der i 1907 af Sø- og Handelsretten en Dom i et Spørgsmaal, som havde Interesse dels for Lodsvesenet dels for Søfarten, og Sø- og Handelsrettens Dom var i Søfartens Interesse. Denne Dom blev saa appelleret, men i Stedet for at lade den gaa til Appel til Højesteret, om hvilken man mente, at den maatte være den naturlige Instans, og som ogsaa i visse Lodssager havde været Appellinstans tidligere, genoplivede den daværende Forsvarsminister Overadmiralitetetsretten, der bestod af en Blanding af civile Dommere, hentede fra Højesteret, og marineministerielle Embedsmænd. Han konstituerede altsaa en Appellinstans oven over den sagkyndige Domstol for Søfart og Handel, en Appellinstans, hvori han satte Marineministeriets Embedsmænd til at være Dommere, altsaa til at være Dommere i deres egen Sag. Denne Appellinstans, Overadmiralitetetsretten, havde, saa vidt mig bekendt, og efter hvad der er oplyst i Domsresultaterne — som vakte megen Opsigt indenfor Sø- og Handelskredse — ikke været i Virksomhed siden 1864. Der var altsaa gaaet meget over en Menneskealder, siden den sidste Gang havde været i Virksomhed. Og denne Appellinstans, hvori marineministerielle Embedsmænd vare satte til at være Dommere i deres egen Sag, ophævede saa den sagkyndige Sø- og Handelsrets Dom og dømte i Interesse af Marineministeriets Opfattelse af Sagen. Jeg tror, det vilde have været overmaade heldigt, om den højeste Ret ogsaa den Gang havde været samlet i Højesteret, og jeg tror, at det ogsaa paa Krigsretternes Omraade vilde være heldigt, at man standsede ved, at der i Riget skal være eet Sted, hvor den højeste Afgørelse for Dommene falder.

Der var yderligere i de Udtalelser, vi

hørte af det ærede Medlem fra Ringkøbing, forskelligt, som tydede paa, at han saa med større Tillid til Krigsretterne, end det forekommer mig man kan gøre. Det ærede Medlem fra Ringkøbing fremsatte en Opfattelse af Odense-Affæren, som var noget forskellig fra den, man tidligere har hørt, nemlig, at den Afgørelse, der var truffen, hvorved Sagen ikke var kommen for Krigsret, havde medvirket til, at Premierløjtnanterne vare slupne for billigt fra denne Affære. Jeg skal ikke udtale noget Skøn over, hvorvidt det er rigtigt, at disse Officerer ere slupne for billigt derfra. Saa vidt mig bekendt, er der tildelt dem saa strenge Irettesættelser for deres Optræden, at det utvivlsomt maa have lange Følger for deres Fremtid i Hæren, for deres Avancementsforhold, og jeg antager, at dette er den Maade, hvorpaa saadanne Forhold kraftigst imødegaaes. Men det kan jeg ikke udtale mig nærmere om. Men hertil føjede det ærede Medlem saa den Bemærkning, at ogsaa for de meniges Skyld vilde han have ønsket hele Sagen for Krigsret, og han kom til det Resultat, at det var nok gaaet dem godt ved en Krigsret, thi Krigsretten havde saamænd sikkert faaet Øjnene op for, at her forelaa ikke noget Mytteri, og Krigsretten havde nok lagt Mærke til, at de vare blevne ledede i Fristelse af Officererne.

Nu maa jeg sige, at efter hvad der foreligger om Krigsretter tidligere, har man egentlig ikke Indtryk af, at Krigsretten er en Domstol, der tager meget Hensyn til psykologiske eller individuelle Momenter i en Sag. Jeg har Indtryk af, at Krigsretten er en Domstol, der dømmer overmaade strengt, ikke i Forstaaelse af Ordet haardt, men strikte, strengt efter Lovens direkte Bydende, og ikke tager saa meget Hensyn, som en mere bøjelig, borgerlig Domstol kan tage, til Omstændighederne. En enkelt bestemt Sag taler ogsaa imod, hvad det ærede Medlem fra Ringkøbing fremsatte, og det er den bekendte Affære fra 1893 ved Ingeniørregimentet. Denne Affære opstod paa et nogenlunde lignende Grundlag som Affæren i Odense, nemlig ved det, som det ærede Medlem fra Ringkøbing kritiserede saa stærkt, en Anvendelse af Disciplinarmidler over hele Linien som en Art Straffemiddel. Man forandrede vistnok af Misfornøjelse med enkelte Arbejdstiden paa en Maade, der følte som en Forstrengelse, som en Forværrelse af den. Og Sagen udviklede sig videre nogenlunde paa samme Maade som